“På Färdvägarna”

Medlemsinformation från Dan Andersson Sällskapet

No 10 OKTOBER 2005

Foto: Lars G. Lindström

Saxdalens manskör
utsågs till 2005 års Dan Anderssonpristagare.
Här tar körens konstnärlige ledare Roger Broberg
emot prischeck och diplom uppvaktad av
luossaguiden Linda Rattfelt.

Ty när du kommer dansande jag hör en gammal sång,
en psalm, ett skratt, en snyftning från myrarna och sjön.
Tag om och om refrängen, jag vill sitta natten lång
vid öppna dörrar stilla som i bön.

(en strof ur ”Sång till västanvinden” Efterlämnade dikter 1919)

Kära Dan Anderssonvän!

Här kommer nummer 10 av På Färdvägarna. . .

. . . och det känns otvivelaktigt som ett litet ”Jubileumsnummer”. Jag hoppas att innehållet ska kännas intressant och roligt att ta del av. Det har ju hänt en hel del under sommaren kring vår älskade skald som ni förstår av innehållet i detta nummer.

Den stora tillströmning av människor som sker i Ludvika och främst Grangärde finnmark under den korta (och ibland regniga) sommaren har all sin grund i Dan Anderssons liv och i hans lyrik och prosa. Vi i Dan Andersson Sällskapet har en viktig roll och ett mycket stort ansvar för att förvalta och utveckla när det gäller vården av och allt omkring dessa omsjungna och omskrivna platser i Dans finnmarker. Det är viktigt att vi även fortsättningsvis på ett seriöst, försiktigt och klokt sätt fortsätter att brädda och utveckla utbudet under Dan Anderssonveckan vilket jag tycker vi tillsammans med Ludvika kommun lyckats ganska bra med de senaste åren.

Årets Dan-Anderssonvecka

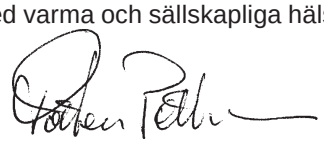
Invigningen av årets Dan Anderssonvecka på Hammarbacken var märkligt nog regnfri. Birgitta Petterssons konstutställning och Gustaf Karlssons fotoutställning på Sädesmagasinet var välbesökta och uppskattade både under vernissagen och under hela den nio dagar långa (!) veckan. Invigningstalaren Bengt-Emil Johnson, de två vissångarna Björn U Dahl och Finn Zetterholm och finnmarkens egen spelman Ove Frid (med Dans Svarta Fiol) bjöd på en mycket trivsam inledning till årets DA-vecka.
På måndagskvällen hade vinden vänt – regnet öste ner över Abborrbergs gamla härliga Folkets Hus som trots det ändå fylldes till brädden. Ett stort tack, Linda och Roine, för det fina och ambitiösa programmet och för det goda samarbetet med byalaget i Abborrberg som helhjärtat ställde upp för oss.
Det var för övrigt häftigt regnväder vid de mest olämpliga tillfällen under veckan. Vårt omfattande program i Tattarfallet i stort sett dränktes. Det kom i alla fall ett åttiotal tappra Dan Anderssonvänner som löste biljett vilket jag tycker är enastående. Vi bjöd på underhållning från Finnmarksscenen och en blöt guidad vandring på minnets stigar ner till kärret där Stjärna gick ner sig. Vi serverade kaffe, saft och nygräddade kolbullar. Det var synd på det usla vädret för på så sätt gick ett stort antal Dan-vänner miste om många upplevelser vi hade planerat för dem vilket inte kändes så bra när vi summerade veckans aktiviteter. Ett särskilt tack vill jag rikta till Britta och Birgitta som med aldrig sviktande gott humör och energi fortsatte att grädda kolbullar i det strilande regnet.
Regnmolnen hade parkerat sig över Skattlösberg även under söndagen och även Luossafesten fick mycket vatten över sig. Jag hade nöjet och äran att få dela ut årets Dan Anderssonpris till Saxdalens manskör som mangrant hade mött upp och gjorde ett bejublat framträdande och det var av applåderna att döma ett gott val vi hade gjort.
Gunde Johanssonpriset gick i år till skådespelaren Stig Torstensson som med sin härliga värmländska, sin humor, sin värme och sin berättarglädje tog publiken i Nyhammars Folkets Hus med storm. Frändskapen och vänskapskopplingen till Gunde Johansson kändes mycket tydlig. När skrattsalvorna efter Stig hade lagt sig gjorde Pär Sörman som vanligt ett mycket bra och trevligt sammansatt visprogram som i år innehöll allt från Dan Andersson till Michael Wiehe.
Jag vill gärna peka på en lyckad ny programkombination av trubadurer under veckan. Jag tänker på Stefan Ström och Evert Ljusberg som framträdde på Ludvika Gammelgård. Den förste stod för Dan Anderssontolkningarna och den andre, presidenten av Republiken Jämtland, för en överdådig och oefterhärmlig stund på scenen.
Jag vill här sända ett stort tack till alla som på olika sätt arbetat för och medverkat under Dan Andersson-veckan 2005 – ingen är nämnd och ingen är glömd.
Trots busvädret kan vi konstatera att Dan Anderssonveckan för Sällskapets del gick med ett ekonomiskt plusresultat.

Museet och ekonomin

Den totala ekonomiska situationen är under god kontroll och vi i styrelsen ser framtiden an med tillförsikt.
Vårt Museum fungerar mycket bra med Lena som föreståndare. Hon ställer alltid upp under de hektiska sommarveckorna. I år fick vi inte kommunalt stöd för ”sommarungdomar” på Museet så Lena har kämpat ensam under hela säsongen. Därför är det med glädje vi nu ger henne semester de tre sista veckorna i september.
Avslutningsvis kan jag meddela ett visst medlemstillskott via vår hemsida och glädjande nog finns det en hel del ungdomar bland de nytillkomna medlemmarna.
Nu kommer hösten med sina färger och sitt utbud i skog och mark men även ett stort utbud av lyrikkvällar, teater och visprogram. Mycket kommer att ske i Dan Anderssons anda runt hela vårt land. Några smakprov finns på sista sidan i detta nummer.
Dan Andersson är alltid aktuell och kommer alltid att finnas i våra liv och i våra hjärtan med sin djupa mystik och sin fantastiska berättar- och formuleringskonst.

Lev väl, tillönskan om ett gott nytt 2006 och läs mer Dan Andersson …

Med varma och sällskapliga hälsningar från er ordförande

Torsten Pettersson

Protokoll
Dan Andersson Sällskapet
Årsstämma

Lördagen den 7 maj 2005 kl 10:00
Lokal: Brunnsviks folkhögskola / Storstugan
Närvarande : 59 medlemmar

§1 Årsstämmans öppnande
Dan Andersson Sällskapets ordförande Torsten Pettersson hälsade de närvarande medlemmarna varmt välkomna till Sällskapets 42:a årsstämma och förklarade därefter mötet öppnat.

§2 Parentation
För att hedra minnet av under året bortgångna medlemmar reste sig samtliga närvarande och Björn U Dahl sjöng Dan Anderssons ”Jag skall gå genom tysta skyar” i Gunde Johanssons vackra tonsättning.

§3 Fråga om stämman stadgeenligt utlysts
Sekreteraren meddelade att kallelse sänts till samtliga medlemmar 1 månad före stämman eller under de första dagarna i april 2005 via På Färdvägarna No 9.
Kallelsen hade även lagts ut på Sällskapets hemsida i början av april.

Beslut: Att godkänna att stämman utlysts i enlighet med Sällskapets stadgar.

§4 Fastställande av dagordning
Då ett fyllnadsval på 1 år måste göras föreslog ordföranden att dagordningen borde kompletteras med en paragraf 9:f .
Vidare föreslogs att paragraferna 15 och 16 byter plats varvid Övriga frågor kommer före Presentation av 2005:års Dan Anderssonpristagare.

Beslut: Att godkänna föreslagen dagordning med tillägg av § 9:f samt växlad turordning för § 15 och § 16.

§5 Val av mötesfunktionärer
a) Beslut: Att till mötesordförande välja Lars G. Lindström, Sollentuna
b) Beslut: Att till mötessekreterare välja Lars Järnemo, Stockholm
c) Beslut: Att till justerare av årsmötesprotokollet och som rösträknare välja Else Vera Aas, Oslo och Ulla Lawergren, Stavsjö

§6 Styrelsens verksamhets- och ekonomiska berättelse för det gångna verksamhets- resp. kalenderåret.
Lars G. Lindström tackade för förtroendet att leda Dan Andersson Sällskapets fyrtioandra årsstämma och föreslog att styrelsens verksamhets- och ekonomiska berättelse skulle läsas i rubrikform och att det var fritt fram att begära förtydliganden och kommentarer från styrelsen eller att ha andra synpunkter.

Lars Järnemo informerade om publiceringen av Hans Granlids stora manus om Dan Anderssons sena prosa ”Spänningarnas förlösning” som blev tryckt och klar vid jultid 2004. Några recensioner (positiva) från riks- och lokalpress lästes upp.

Sällskapets revisor Sigvard Karlsson föredrog den ekonomiska berättelsen dvs resultat- och balansrapport och menade att Sällskapets ekonomi var väl och ansvarsfullt skött.
Ett nytt konto avsett för På Färdvägarna har lagts upp.
Puch Magnus Olsson ifrågasatte kostnaden för fönsterputs och erbjöd sig omgående att själv utföra arbetet utan ersättning. Museets föreståndare, Lena Mossbring tackade för erbjudandet och påpekade att styrelsen har funderat över att säga upp det sen länge löpande avtalet med en firma i Ludvika. Fönsterputsen avser framförallt det stora skyltfönstret mot Engelbrektsgatan som putsas ett par gånger i månaden.
Styrelsen tar upp frågan vid nästa styrelsemöte.

Några övriga frågor rörande styrelsens verksamhets- och ekonomiska berättelse för kommande år kunde inte noteras.

Beslut: Att godkänna styrelsens verksamhets- resp. ekonomiska berättelse för det gångna verksamhets- resp. räkenskapsåret och lägga dem till handlingarna.

§7 Revisionsberättelsen för det gångna räkenskapsåret
Sällskapets ordinarie revisor, Sigvard Karlsson, föredrog revisionsberättelsen där det framgick att räkenskaperna var förda i god ordning och inte hade gett anledning till några anmärkningar.

§8 Beslut om styrelsens ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret
Beslut: Att i enlighet med revisorernas förslag bevilja styrelsen full ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret som sammanfaller med kalenderåret 2004.

§9 Val av styrelse m.fl
Valberedningens sammankallande Leif Andersson redogjorde för valberedningens förslag :
a) ordförande för två år
Beslut: Att godkänna valberedningens förslag att välja om Torsten Pettersson, Bollnäs som ordförande för två år
b) fyra styrelseledamöter för två år
Valberedningen föreslog omval av:
Lena Mossbring, Ludvika, Maria Norgren, Östersund, Göran Sahlin, Avesta, Robert Svensson, Ludvika
Beslut: Att kollektivt godkänna valberedningens förslag till omval av Lena Mossbring, Maria Norgren, Göran Sahlin och Robert Svensson - samtliga för en mandatperiod på två år.
c) två revisorer för ett år
Då Madie Hallberg, Sunnansjö avsagt sig omval föreslog valberedningen Monica Grytte, Stockholm till ny ordinarie revisor för ett år.
Sigvard Karlsson hade förklarat sig villig att ställa upp ännu en mandatperiod.
Beslut: Att enligt valberedningens förslag välja om Sigvard Karlsson, Bollnäs samt nyval av Monica Grytte, Stockholm
d) en revisorsuppleant för ett år
Beslut: Att enligt valberedningens förslag välja om Rigmor Björk-Jansson, Ludvika
e) tre ledamöter till valberedning för ett år varav en sammankallande
Beslut: Att välja om Ingemar Ingevik, Stockholm – nu som sammankallande
samt omval av Lars G. Lindström, Sollentuna
nyval av Christina Johansson, Göteborg
f) fyllnadsval till styrelsen för ett år och ersättare för Gunnar Fernkvist, Ludvika
Beslut: Nyval av Leif Andersson, Skattlösberg

§10 Fastställande av nästa års verksamhetsplan och budget
I samband med att verksamhetsplanen för 2006 presenterades meddelade Leif Andersson att Brunnsviks folkhögskola firar sitt 100:årsjubileum nästa år och att festligheterna kulminerar vid midsommartid då skolan önskar att Dan Andersson Sällskapet medverkar.
Leif är kontaktperson i Brunnsviks jubileumskommitté.
Sällskapets ordförande Torsten Pettersson kommenterade budgeten för 2006 som separat lämnades till medlemmarna.
Budgeten visade en omslutning på 667 000:- vilket bekräftar att vårt sällskap är ett av de större litterära sällskapen i landet.

Beslut: Att godkänna styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för kommande verksamhetsår

§11 Fastställande av medlemsavgift för nästkommande verksamhetsår
Då Sällskapets ekonomi för tredje året i rad stabiliserats och förbättrats har styrelsen föreslagit oförändrad medlemsavgift för enskild medlem (150:- / år) inför år 2006.
Även kostnaden för ständigt medlemskap (2000:-) föreslogs oförändrad.

Beslut: Att bifalla och godkänna styrelsens förslag till oförändrade medlemsavgifter för nästkommande verksamhetsår.

§12 Förslag som väckts av styrelsen
Några förslag att behandlas vid årsstämman hade inte väckts av styrelsen.

§13 Motioner, som enskild medlem skriftligen inlämnat senast den 15 april
Några motioner från medlemmarna hade inte lämnats till styrelsen.

§14 Enkla frågor, som enskild medlem skriftligen eller muntligen anmält senast den 23 april
Några enkla frågor, skriftliga eller muntliga, hade inte anmälts till styrelsen.

§15 Övriga frågor
Bertil Bratt, Ludvika begärde ordet och visade och läste upp en debattartikel i lokalpressen med rubrik ”Ett attraktivare Ludvika – Centrumstaty av Dan Andersson”.
Frågan är inte ny för styrelsen. Bertil Bratt har med stort engagemang under åren drivit frågan om en centralt placerad ny bronsstaty av diktaren i centrala Ludvika komplett med friluftsscen, brinnande konstgjord eld, inspelad musik, rosor, snäckor och en speglande damm. Sällskapet har tidigare svarat Bertil att vi självfallet stödjer hans idéer att lyfta fram Dan Anderssons minne i Ludvika, men att vi inte delar alla hans förslag till utformning av detta

men framförallt att vi inte har resurser att aktivt arbeta med alla de tunga frågor, sponsring, kontakter med stadsarkitekter och kommunala beslutsfattare m.m. som krävs för att driva ett projekt av den dignitet som Bertil Bratt skissar på. Mötesordföranden påpekade att enligt hans uppfattning var denna sak i första hand en fråga mellan Ludvika kommun och Bertil Bratt.

Torsten Pettersson meddelade att han den 9 maj tillsammans med kommunchefen i Ludvika delar ut en inramad hedersutmärkelse och ett ständigt medlemskap i Dan Andersson Sällskapet till Japans ambassadör i Sverige, herr Seiichiro Otsuka, som visat stort och varmt intresse för finnmarkens diktare.
Ytterligare rapportering följer i höstens nummer av På Färdvägarna.

Lars Järnemo framförde hälsningar till samtliga deltagare från förre vice ordföranden Ingemar Ingevik som var förhindrad att närvara vid årets stämma.

Några ytterligare övriga frågor kunde inte noteras.

Avslutningsvis överlämnade Torsten Pettersson blommor till Gunnar Fernkvist som nu lämnade sitt styrelseuppdrag och tackade honom för flera års goda insatser för Dan Andersson Sällskapet.

§16 2005:års Dan Anderssonpristagare presenteras
Sällskapets ordförande Torsten Pettersson begärde ordet och meddelade att styrelsen, på priskommittens förslag, utsett Saxdalens Manskör till årets Dan Anderssonpristagare med följande motivering:

Saxdalens Manskör har med artisteri och musikalitet
med känsla, med värme och glädje
under många år
levandegjort Dan Anderssons diktade värld,
hans sånger och hans finnmarker
inför en stor och lyssnande publik
i Sverige och i många andra länder

Prissumman, som är på 20 000:- och diplom kommer att överlämnas i samband med Luossafesten i Skattlösberg den 7 augusti 2005.
Årsstämmans deltagare visade tydligt sin uppskattning av styrelsens val med en varm och lång applåd.
Olle Wallman, som var med från början, berättade om Saxdalens Manskörs historia och kryddade sin berättelse men flera härliga spelmanslåtar på sin fiol.
Sångspelet om Dan Andersson ”Helgdagskväll vid timmerkojan” har nu totalt framförts 114 gånger och fler föreställningar lär det bli, sa Olle Wallman, som framförde hela körens tack till Sällskapet för utmärkelsen.

§17 Årsstämmans avslutning
Mötesordföranden Lars G. Lindström tackade den avgående styrelsen för ett gott arbete.
Den nyvalda styrelsen tillönskades fortsatt gott och framgångsrikt arbete och avslutningsvis påpekade mötesordföranden att det efter årsstämmans avslutning serverades en avslutande lunch i Brunnsviks matsal.
Därefter förklarades med ett klubbslag klockan 11:40 Dan Andersson Sällskapets 42:a årsstämma för avslutad.

Vid protokollet:

Lars Järnemo

Justeras:

Lars G. Lindström / mötesordförande

Ulla Lawergren

Else Vera Aas

Japansk ambassadör ny i Sällskapet

Japans förste medlem i Dan Andersson Sällskapet är landets ambassadör i Sverige

Som framgått av reportage i lokalpressen fick Ludvika kommun den 9 – 10 maj besök av Japans ambassadör i Sverige, Seiichiro Otsuka med hustru Makiko samt landets kulturattaché. På dagordningen stod samtal med kommunchef, kultur- och fritidsnämndens ordförande och turistchefen, besök på Gammelgården och vid musiklinjen på Högbergsskolan. Även besök i Fredriksberg, Säfsen Resort och en avstickare till Luossastugan ingick i det välfyllda programmet.
Ambassadören visade ett oväntat stort intresse för Dan Anderssons diktning och deklarerade stolt efter sin tvådagarsresa, att han nu var Japans förste medlem av Dan Andersson Sällskapet.
En sådan het nyhet fick självfallet På Färdvägarnas alerta redaktion att snabbt veckla ut alla känselspröt, vässa blyertspennan och be om företräde på ambassaden för en intervju med ambassadör Otsuka.
Så blev det!
När ankomstformaliteterna väl var överstökade – ambassader är inget man bara kliver rakt in i - var vänligheten och tillmötesgåendet påfallande. En kopp te serverades och ambassadören tog i hand och hälsade välkommen.
Han var mycket avspänd och mycket öppenhjärtlig. På Färdvägarnas utsände, som aldrig tidigare träffat någon ambassadör, konstaterade att vi var av ungefär samma årgång, tidiga fyrtiotalister, båda var vi intresserade av idrott och av att röra oss ute i naturen, av sång, musik och av litteratur.
Den sk personkemin stämde därmed väl överens.

Det var krigstid

Jag är född i Tokyo, säger ambassadören. Det var krigstid. Jag minns fortfarande de amerikanska bombplanen som flög i täta formationer över stan strax före kapitulationen i augusti 1945. Bitterheten var stor hos många japaner efter kriget. Den amerikanska kulturen och de amerikaner som företrädde ockupationsmakten i mitt hemland stod självfallet inte särskilt högt i kurs. Därför var det med misstro min far såg mig resa till USA för första gången bara 18 år gammal för att studera vid High School. Jag återvände för ytterligare studier i juridik men nu hade jag träffat en flicka från Vermont och vi tänkte gifta oss i USA. Min far var emot det hela och kom aldrig till bröllopet – men farmor stödde mig. Vi fick två döttrar men efter 13 år separerade vi. Jag är nu omgift med en japansk kvinna och vi har barn tillsammans.
Sedan 1966 har jag arbetat som diplomat. I tre år hade jag varit Japans ambassadör på Sri Lanka när jag fick besked att ambassadörsposten i Stockholm skulle nytillsättas. Jag förberedde mig för uppgiften på bästa sätt och lämnade mina kreditivbrev från Japans kejsare till kung Carl XVI Gustaf på Stockholms slott i februari 2004.
Dan Andersson, frågar jag försiktigt, hur kom det sig att ni träffades?

”Jag väntar”

Ambassadören tittar vänligt på mig ett ögonblick och sedan sjunger han Turessons tonsättning av Dan Anderssons ”Jag väntar…” - tonsäkert och med bra svenskt uttal.
Min alldeles personliga väg att förbereda mig på bästa sätt för att kunna arbeta i ett nytt land och i en ny kultur är att jag först börjar studera landets visskatt, försöker ta till mig vad landets egna diktare och poeter säger och i och med detta får jag kulturen och språkkunskaperna mer eller mindre till skänks.
I Japan bor och arbetar sedan många år Hans Shimizu Karlsson, som är född i Gonäs nära Ludvika. Han har gjort väldigt mycket för att sprida kunskap om svensk kultur i Japan och att få japanska turister att resa till Sverige och särskilt till Ludvikaområdet. Han hjälpte mig med svenska språket och var min introduktör till de svenska poeterna. Hans Shimizu visade mig på Carl Mikael Bellman, Evert Taube, Cornelis Vreeswijk och Dan

Andersson. Och av dem alla fastnade jag direkt för Dan Andersson. ”His poems embodies the spirit of the Swedish melancholy and even romanticism.”
Den första sång jag lärde mig var ”Helan går…” säger ambassadör Otsuka och skrattar, men den andra var ”Jag väntar…” som jag kunde sjunga redan innan jag reste till Stockholm.
Fler sånger följer - Bellmans sång No 21 ”Så lunka vi så småningom…” med många verser och omkväden och Dan Anderssons ”Till min syster” som vi sjunger tillsammans ”…och sedan drack du salighet ur flod och fjäll och berg.”
Den är så vacker, säger ambassadören, så gripande i sin renhet och sorgsenhet.

Jag berättar att jag fortfarande minns TV-bilderna från vinter-OS i Sapporo, snöiga berg och höga barrskogar och frågar om likheter mellan våra så fjärran från varandra belägna länder.
Ja, säger ambassadör Otsuka, Sapporo ligger på Hokkaido, som är den nordligaste stora ön och naturen är mycket lik den svenska. Där har man kolat milor i skogarna och nu arrangerar man ett långlopp på skidor likt Vasaloppet. Det heter Asahikawa och jag har deltagit i det.
Beröringspunkterna mellan Japan och Sverige är många fler än man först kan tro.
Visste Dan Andersson något om den japanska poesin och haikudiktningen, frågar ambassadören.
(Den klassiska haikun är den treradiga strofen med stavelsemönstret 5-7–5.)
Nej, jag tror inte det, svarar jag. Dans andliga utflykter nådde nog aldrig öster om Indien.

Haikus

Här är några haikus jag har skrivit, säger ambassadör Otsuka. Min svenska sekreterare Gertrud har översatt från japanska till svenska.
Du får gärna återge dem i På Färdvägarna om utrymme finns…

Om hösten

en brusande fors
misstages för en kvällsskur
vid bergshärberget

eller den här

vanskötta taket
gräset målas i höstfärger
av solnedgången

eller den här som jag skrev när jag var bjuden på älgjakt i höstas och vi aldrig såg skymten av några djur och jag plockade en korg full med svamp istället…

hösten i skogen
älgen vägrar visa sig
trofén fick bli svamp

Jag håller också på att skriva essayer, säger han, och ska samla dem i en bok som jag tror ska heta ”Stream” på engelska. Det kommer att handla mycket om flugfiske, en av mina passioner och om att leva i harmoni med naturen.

Avslutningsvis säger ambassadören att besöket i Luossastugan var viktigt. Det fick honom att på ett djupare sätt förstå diktaren Dan Andersson. Han är ledsen att han inte hann med Dan Andersson Museum men ska försöka få tid till det vid nästa besök.
Vi tackar varann, bugar artigt och säger adjö.

The Singing Ambassadors

Gertrud, ambassadörens sekreterare, följer mig till utgången och jag kan inte låta bli att säga till henne att jag tycker hennes chef är en högst ovanlig man, en diplomat och filosof, diktare och vissångare, en synnerligen okonventionell kulturarbetare under kristallkronorna.
Hon nickar instämmande och säger att han just startat kören ”The Singing Ambassadors” där tiotalet ambassadörer i Stockholm har blivit medlemmar, att dom träffas och sjunger någon gång i månaden. Dan Anderssons ”Jag väntar vid min stockeld medan timmarna skrida ” ingår i körens repertoar.
Något liknande har aldrig tidigare hänt inom den diplomatiska kåren i detta land.

Nog är det märkligt - säger vi båda två.

Lars J

Vårträff på Brunnsvik

Vårträffen på Brunnsvik blev lika uppskattad och flitigt besökt som tidigare år.
Vi inledde traditionsenligt i Ludvika Ulrika kyrka om aftonen den 5 maj och sällskapets ordförande Torsten Pettersson kunde inledningsvis överraska de församlade med att säga att ” här bakom mig och framför er står uppradade inför kvällens visprogram årets Dan Anderssonpristagare - Saxdalens manskör”.
NLT skrev i ingressen till reportaget dagen efter att ” många hakor föll ned både ett och två hack på medlemmarna i Saxdalens manskör i torsdagskväll ”. Detta gällde även publiken. Det är inte ofta det applåderas i kyrkan men nu var ett sånt tillfälle och det tydde på att styrelsen hade gjort ett uppskattat val.
Fredagen ägnade vi åt uppvaktning vid gravarna, Dans, familjens, Olle Svenssons och Rolf Arthur Nilssons, på Lyvikens kyrkogård och på eftermiddagen reste vi med buss till Skattlösberg och besökte Luossastugan som ännu inte hade öppnat för säsongen.
Där väntade Jan Karlsson från Skattlösbergs Bygdegille på oss med stor tung järnnyckel och låste upp. Det var sista gången vi såg Jan Karlsson men det visste vi inte då.
Han skulle gå bort en dryg månad senare endast 57 år gammal. Dan Andersson Sällskapet minns honom med värme och med glädje.
I Linda Rattfelts frånvaro bjöd Puch Magnus och Lars J på ett vis- och berättarprogram i Luossastugans kök – det var för kyligt att göra det utanför på tunet.
Kvällen tillbringades i Brunnsvikshallen där först Mats Klingström framförde sin gripande musikaliska berättelse om Res-Måns och därefter var det fritt fram på scenen för Sällskapets alla begåvade artister. Kan det inte vara så att vårt sällskap har fler duktiga spelman och vissångare i sina led än andra litterära sällskap har tillsammans?

Den fyrtioandra årsstämman höll vi på lördag förmiddag och protokollet inleder det här numret av På Färdvägarna.

Dan Andersson på Järntorget

I mitten av juli utbröt en smärre kalabalik och ett antal arga insändare publicerades i Göteborgs-Posten.
Anledningen var att en uteservering slagit upp bord och stolar runt Dan Anderssons byst mitt på Järntorget. Signaturen Petter skriver: ”Det verkar inte heller som om skalden är önskad i serveringens inredning, utan mest i vägen för stolar och bord. I lördags gjorde han dock lite nytta genom att utgöra stöd för en stor griffeltavla med menyer – en tavla som förstås skymde informationen på sockelns baksida. Med tanke på de avtryck Dan Andersson gjort i Järntorgets, Göteborgs och Sveriges historia är det enligt min mening ett kulturövergrepp att göra så här”
Ägaren av Gillesstugan (dvs Tullens Svarta Krog) och serveringen på torget replikerade ”Vi vårdar Dan Anderssons minne” och vidare ” vi kom fram till att statyn passade bra i serveringen med utrymme för att beskåda och läsa om honom. Placeringen av statyn gör den även mer skyddad från förstörelse, vilket den utsattes för varje år innan Respekts uteservering fanns”.
Sista ordet fick t f gatuchef på Trafikkontoret ” Dan Anderssons byst ska inte belamras. Nästa år kommer inte statyn att omslutas av uteserveringen.” Basta!

Årets DA-vecka och prisutdelningarna…

”*Gunde Johanssonpriset kan delas ut till den eller de personer som på ett positivt, lyhört och utåtriktat sätt arbetar med att föra ut Gunde Johanssons verk i ord och ton till en bred allmänhet*”

står det i stadgarna för
Gunde Johanssons minnesfond.

Skådespelaren Stig Torstensson utsågs i år till Gunde Johanssonpristagare. Många minns honom säkert från TV-serien Morsarvet och från serien Svenska hjärtan.
Stig påpekar gärna och ofta att det är Gunde Johansson som genom åren varit hans inspiratör och ledstjärna. Gunde var även under många år en nära vän till Stig som under ett antal år hade en av huvudrollerna, smeden Tångring, i Gundes bygdespel ”En Älvdalssaga” som spelades på hembygdsgården Kärnåsen utanför Hagfors i Klarälvsdalen.

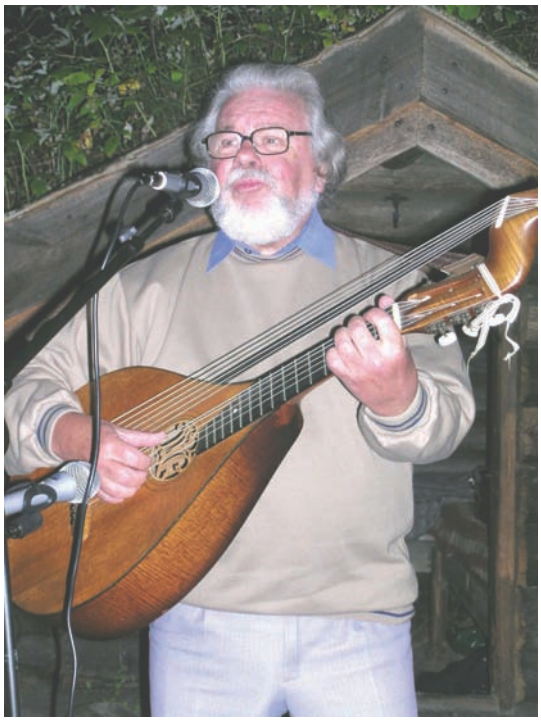
Sedan många år har Stig spridit värmländsk kultur runt om i vårt land, allt med ursprung i den värmländska berättarsjälen. I hörsalar, på bibliotek och hembygdsgårdar har han läst och sjungit såväl Göran Tunström som Ferlin, Fröding och Dan Andersson och bundit ihop alltsammans med genuina värmländska skrönor och historier i sann Gunde Johanssonsk anda. Med hjälp av stor berättarkonst och mycket god och varm publikkontakt lyckas Stig likt Gunde trollbinda sin publik på ett till synes enkelt men genialt sätt – allt med rötterna i den värmländska vis- och berättartraditionen som stod Gunde så nära.

Därför var det inte svårt för Dan Andersson Sällskapets styrelse att fatta beslut om att utse Stig Torstensson till årets Gunde Johanssonpristagare.

Lågtrycken hade kongress över Finnmarken

Att lågtrycken hade kongress över finnmarken när den avslutande delen av Dan Anderssonveckan skulle avverkas har Torsten inledningsvis antytt.
Men för att vara riktigt ärlig så höll det faktiskt uppe långa stunder vid Vaknatten vid Knallis mila där förra årets Dan Anderssonpristagare Nisse Munck var inbjuden att spela och sjunga ur sin enorma repertoar. Det var magiskt. Den som aldrig varit där kan inte tro det är sant. Långt ute i Burängsbergs mörkaste gruvskog, mellan Olsjön och Abborrberg, mitt i augustimörkret och efter att ha lämnat bilen långt bort bland hundra andra fordon på den smala grusvägen hade hundratals människor letat sig fram till milan som bolmade vit doftande rök. Tysta och lyssnande hade publiken slagit sig ner bland träd och blåbärsris. Den enda belysningen var tjärved som brann i upphängda järnkorgar. Mer Dan Anderssonskt än så här kan det väl inte bli, var det någon som viskade.

Fjolårets Dan Anderssonpristagare Nisse Munck

Senare på kvällen, när Nisse Munck hade avslutat, klev en yngre musikant fram till lägerelden, även han med den tolvsträngade svenska lutan i famnen och sjöng inspirerat några av de kära sångerna. Puch Magnus Olsson heter han och vårdar med framgång den svenska vistraditionen.

En vårdare av svensk vistradition år 2005. Puch Magnus Olsson, bördig från Borlänge.

Ordföranden Torsten Pettersson överräcker blommor, prischeck och diplom till Stig Torstensson.

Blöt vandring till kärret där Stjärna gick ner sig

På lördagen forsade regnet ner igen - speciellt över Tattarfallet

Att det blev kolbullar gräddade var ett under. Britta Martinsson (till vänster) och Birgitta Pettersson vid stekpannorna

Det blev i alla fall scenframträdanden från Finnmarksscenen där det fanns tak men applåderna blev något matta då åhörarna måste hålla i sina paraplyer med åtminstone en hand.
Tro det eller ej men ett långt tåg av Dan Anderssonälskare iförda regnrock, paraply och stövlar gick på kolonn genom skogen med Göran Sahlin i täten som guide och vägvisare. De gamla finnbosättningarna i Tattarfallet inspekterades. En och annan kolbotten syntes fortfarande. Vår destination var kärret där Stjärna gick ner sig och Dan Andersson skrev sin dikt med samma namn. Kärret ligger ungefär 800 meter österut ner mot Kvittlam och Luossaberget och är inte lätt att hitta. Vid myrkanten fanns ett hästhuvud av plåt fastsatt i en björk och där stannade vi till. Folke Karlsson reciterade dikten, som bara han kan och till och med regnet höll andan en stund.
Det doftade pors och granskog och myrvatten. Det bubblade och sög runt stövelskaften. Det blänkte gult av mogna hjortron.
I närheten kunde vi bese den mystiska DÖN-klubbens lägerplats. (Det sägs att med DÖN menas Dan, Öl och Nubbe - men det är inte helt säkert). Där har dom i alla fall haft sina hemlighetsfulla riter och de sotiga bränderna efter den senaste sammankomsten låg fortfarande kvar. För att bli medlem måste man vara idrottsman och ha ett svenskt mästerskap i någon diciplin så skaran är inte så stor. Blötbergets suveräne långdistanslöpare från sextiotalet Bengt Nåjde är en av medlemmarna och Robert i Tattarfallet är hedersmedlem.
På dessa stigar och vinterkörvägar, som nu nästan är helt övervuxna och försvunna, vandrade ofta Dan Andersson när han bodde i Luossa och skulle besöka sin gode vän, spelmannen och fritänkaren Ludvig Eriksson i Tattarfallet. Det var närmaste vägen – rakt över skogen.
När den långa raden av skogsvandrare återvände till Tattarfallet hördes glada toner genom skogen från Pysbälgarna på Finnmarksscenen och det piggade upp i blötan.

Lars ”Knallis” Johansson på sin bolmande mila i Gruvskogen

Roger Brobergs tacktal från Luossascenen

Roger Broberg, Saxdalens manskörs konstnärlige ledare och ordförande, tackade för priset från scenen vid Luossa …

Alla vi i Saxdalens manskör vill tacka Dan Andersson Sällskapet för detta fina pris.
Man känner sig oerhört glad en sådan här dag och uppskattad för det vi har gjort och lagt ner mycket energi på.
Vi kallar oss manskör, men vi kanske inte i första hand är någon manskör i traditionell mening – vi gör så mycket mer än bara sjunger. Sångspelet ”Helgdagskväll vid timmerkojan” om Dan Andersson och med hans texter bekräftar att vi är en annorlunda manskör – vi använder oss inte bara av diktarens tonsatta poesi utan även av hans prosatexter.
Vi har varit med på Dan Anderssonveckan sedan starten 1988 här i Skattlösberg och framfört sångspelet varje år. Men vi har även turnerat flitigt med programmet som har varit efterfrågat på många platser runt om i Sverige. Jag tror vi har varit och spelat på de flesta ställen i Dalarna. Vi har även varit i Skåne, Blekinge, Stockholm, Göteborg och runt om i mellan-Sverige och Höga Kusten. Vi har även varit till våra grannländer Finland, Norge och Danmark och i svenskbygderna i Nord-Amerika.
På alla ställen har publiken kommit för att lyssna till Dans texter. Fler än 40 000 har hittills sett föreställningen. Det är ett bevis på att Dans texter håller än idag. Men utan er, kära publik, blir det ingen föreställning.
Som ledare för kören vill jag passa på att tacka er alla i kören för era insatser. Det är många och långa repetitioner och övningar som ligger bakom ett spel av det här slaget.
Många av oss i kören har varit med hela tiden sedan starten. Jag tänker även på dem som gått bort eller har slutet – alla har gjort en insats för att spelet skall leva vidare. Nya medlemmar har tillkommit och skapat nya karaktärer och på så sätt utvecklat sångspelet. Ett varmt tack till er alla för era insatser.
Ett tidigt stöd fick vi genom Dans dotter Monika som var med på de tidiga repetitionerna och som sjöng med oss. Även Bengt Emil Johnsons och Kerstin Ståhls kunskaper och konstnärsskap har berikat kören.
Jag tycker att det passar med en dikt av Dan Andersson så här i slutet av Dan Anderssonveckan. På olika sätt har den här veckan påverkat oss alla och vi bär den med oss i våra tankar.
Så här skriver Dan:

Och nu var det natt över åsar och myrar
och månen stod halv över huset vid bron.
Små stjärnor de blänkte som vänliga fyrar
i blå havet under den konungens tron,
som sänder oss kärlek och drömmar och vårar
och längtan och svek och förlösande gråt
och ger oss den lusten , som gör oss till dårar,
högt hyllad, besjungen och fylld av försåt.

Tack ännu en gång Dan Andersson Sällskapet och som jag sa tidigare - om inte ni i publiken kommer så blir det ingen föreställning, det blir ingenting.
Det är för er vi spelar och sjunger och vi känner ert stöd för oss och för Dan Andersson.

Dan Andersson Sällskapets ordförande läser upp årets prismotivering

På söndagen regnade det lite mer än på lördagen

Luossaguiden Linda Rattfelt inledde den sextioförsta Luossafesten med att sjunga några av Dan Anderssons tonsatta texter och visan om de små silverklockorna från sin jämtländska hembygd.
Torsten Pettersson delade ut årets Dan Anderssonpris till Saxdalens manskör vilken tackade genom att mangrant möta upp och sjunga från scenen vid Luossa.
Roger Broberg, konstnärlig ledare för kören, tog emot prischecken på 20000 kronor, blommor och diplom.
Peter Harryson, folkkär programledare från TVs ”Så ska det låta” visade sig behärska också den svåra viskonsten tillsammans med sin eminente gitarrist Bengt Magnusson.

Vi påminner om :

… att skriva namn och adress på avin när du betalar in medlemsavgift för 2006 - om du glömmer kan vi inte spåra vem som sände pengarna.

Spänningarnas förlösning …

För sista gången stod Gunde Johansson på scenen nedanför Luossastugan för att dela ut årets Dan Anderssonpris.
Det var en mulen och kvav söndagseftermiddag i början av augusti 1994.
Sedan mer än 20 år hade Gunde Johansson varit Dan Andersson Sällskapets ordförande.
Ett år senare skulle Gunde lämna den här jorden, älskad och beundrad, sörjd och saknad av många vänner.

Prismotivering

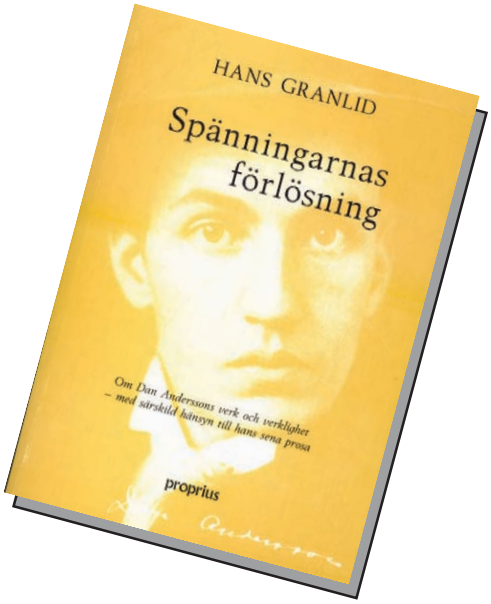
Gunde läste upp den prismotivering han skrivit:

Dan Andersson Sällskapet
utdelar 1994 års pris
till författaren, filosofen och litteraturvetaren
HANS GRANLID
vars släktskap med Dan Andersson är påfallande.
Känslan för udda och utstötta förenar dem båda
liksom allvaret och tyngden i poesi och prosa
Smärtan över livets oförklarliga grymhet
blir hos dem båda uthärdlig
genom Kärlekens i allt vibrerande sång.

Det var mycket vackra och rörande ord Gunde hade formulerat.
Han var personlig vän med Granlid och är man något insatt i Granlids levnadsöde kan man föreställa sig att det är med en särskild känsla Gunde använder orden ”livets oförklarliga grymhet”. Granlid hade mist två av sina vuxna barn och hans akademiska karriär hade på olika intriganta sätt blivit stoppad.
Gunde var en av de få som visste att Granlid hade skrivit ett stort opublicerat manus om Dan Anderssons författarskap. Granlid hade nog förväntat sig både drag- och ekonomisk hjälp från Dan Andersson Sällskapet med publicering i mitten av 80-talet. Så skedde aldrig. Gunde hade lämnat manuset vidare till Edward Gummerus för genomläsning. Vad vi vet yttrade sig Gunde aldrig offentligt om manuset och Gummerus försåg det med en del blyertsanmärkningar som gällde småsaker innan det så småningom återbördades till författaren.
Mina egna tankar, som jag inte har belägg för, är att både Gunde Johansson och Edward Gummerus kanske såg Granlid som en slags konkurrent på sina egna domäner; båda forskade ju och skrev om Dan Andersson.

I vilket fack

Manuskriptet omarbetades emellertid i början av 90-talet och sändes till ett antal förlag, till Gidlunds, till Wahlström och Widstrands och till Humanistisk-Samhällsvetenskapliga forskningsrådet för påseende, men samtliga tvekade då man inte riktigt visste i vilket fack texten skulle placeras; var det en akademisk avhandling eller en

populärvetenskaplig litteraturhistoria, var det en biografi eller ett personligt vittnesmål i en litterär angelägenhet och varför står det så lite om diktarens personliga öde och utveckling.
Slutet blev att Granlid med bitterhet lade manusbunten bland andra opublicerade manuskript i sin skrivbordslåda.

Sommaren 1999 avled Hans Granlid 73 år gammal.

Under våren 2003 arrangerade DELS, de litterära sällskapens samarbetsnämnd, en stor utställning på Kungliga Biblioteket i Stockholm som speglade den litterära sällskapsrörelsen. Dan Andersson Sällskapet var ett av de många deltagande sällskapen.
Av en ren tillfällighet träffade jag där en person jag kände lite grann sedan tidigare.
Jobbar inte du för Dan Andersson Sällskapet, frågade han, vilket jag inte kunde förneka.

Manuset

Jag var bekant med Hans Granlid, sa han. Vet du att han lämnade efter sig ett stort manus om Dan Anderssons sena prosaproduktion? Jag har fått möjlighet att läsa det och det är ett starkt manus. Det ligger på KB och jag tycker Dan Andersson Sällskapet ska försöka ge ut det. Jag tycker faktiskt att det är er skyldighet.
Orden fastnade i mitt sinne.
Jag vred och vände på frågan, jag lämnade den och jag återkom till den. Vad var det för ett manus? Granlid var ju en stor prosakonstnär, litteraturvetare och dessutom Dan Anderssonpristagare så det fanns alla skäl att tro att det kunde vara värdefullt.
Intressant måste det under alla omständigheter vara, resonerade jag.
Hur ger man ut böcker och framförallt – vad kostar det? Dan Andersson Sällskapets ekonomi hade alltid varit en smula skakig om än tillfälligtvis något mer stabil.
Efter att ha förankrat projektet i Sällskapets styrelse och lämnat ett förslag till budget, efter att ha inhämtat de anhörigas tillstånd och förberett min ankomst till KB stegade jag en morgon upp till specialläsesalen.

Jag kvitterade ut en stor vit dokumentkartong. Den innehöll 233 tätt maskinskrivna A-4 sidor med många handskrivna korrigeringar. ”Spänningarnas förlösning” - om Dan Anderssons verk och verklighet med särskild hänsyn till hans sena prosa – stod det på första sidan. Därefter fanns en varm tillägnan nedtecknad följd av två motton.
Det stod ”Till minnet av den oförliknelige, kärleksfulle Dan Andersson-uttolkaren Gunde Johansson ”.
Det första mottot var ur ett brev till Rebecka Svensson från 25 januari 1914:
” I livets bägare skall alltid sorg och smärta och gråt och jubel blandas
och den som inte vill dricka det allt, han tage sitt liv!”
Det andra mottot var taget ur romanfragmentet Vägen:
” Och han ville icke skriva något, som det icke sprang gnistor och flammor ifrån.”
Därefter följde Granlids eget förord daterat i Gnesta i juli 1996 där han särskilt påpekar att han vill som motvikt mot den alltför smäktande sentimentaliseringen och idoliseringen av diktaren ge en mer nyanserad och realistisk helhetsbild av honom, balansera det poetiska med det prosaiska. Det råder starka spänningar runt Dan Anderssons diktarskap, skriver Granlid – där finns både realismens sociala rum och romantikens metafysiska rymd – men det är i dikten, i det litterära uttrycket alla dessa spänningar får sin förlösning. Genom åren har det blivit allt klarare för mig att endast en analys som börjar med det litterära alstret självt, med dess estetiska egenart, för att därifrån leta sig fram till dess mening, innebörd och vidare betydelse, kan göra det full rättvisa.
Jag önskar ge en både hett engagerad och svalt vetenskaplig bild av denne skald, berättare och siare, skriver Granlid.

Därmed var jag fast!

I åtta timmar eller så länge specialläsesalen var öppen satt jag med manuset framför mig och gjorde anteckningar i mitt block och när jag något utmattad gick hem visste jag att detta manus får inte på nytt begravas i KBs katakomber – det måste publiceras till glädje för alla vänner av Dan Anderssons författarskap och personliga öde, för alla medlemmar av det sällskap som bär diktarens namn och inte minst för den framtida forskningens skull. Det kändes mycket upplyftande, mycket angeläget och jag kände mig lätt euforisk där jag vandrade hemåt i sommarkvällen.

Mycket arbete återstod. Författaren Gunnar Harding, som i ungdomens år skrivit en licentiatavhandling om Dan Andersson och Fjodor Dostojevskij, skrev på vår begäran ett lektörutlåtande.
Ett mycket positivt sådant blev det.

Proprius förlag och Jakob Boethius, farbror till Dan Anderssonpristagaren Maria-Pia, var villiga att satsa på bokutgivning under 2004 eller 10 år efter att Granlid fick mottaga Dan Anderssonpriset. Jag hade många goda samtal med Jakob Boethius som var en stor älskare av finnmarksdiktaren.
Tyvärr lämnade Jakob denna världen i vintras 79 år gammal.

Det maskinskrivna manuset med alla handskrivna korrigeringar måste skrivas över på en CD–skiva – sida för sida. Arbetet påbörjades av förlaget i april 2004. Jag matades med 25 utskrivna sidor åt gången för att läsa korrektur, lämnade tillbaks de 25 rättade och fick 25 nya. Så fortsatte det hela sommaren. Arbetet var intressant men krävde skärpa och absolut uppmärksamhet. Granlids ande var definitivt i luften. Jag såg hur han hade strykit över vissa ord och ersatt dem med andra av annan valör eller styrka. Varför gör du så? frågade jag mig själv eller kanske honom - vi pratade ganska mycket med varandra förra sommaren – ibland fick jag svar, ibland bara tystnad.
Jag var helt enkelt med och arbetade i diktarens verkstad. Jag kände stolthet.

Ett klarhetens språk

Granlids en aning gammaldags språk tilltalade mig; det var ett klarhetens språk, det stod mig nära även om vi som personer hörde hemma i olika generationer.
Att läsa en bok är en sak – att läsa korrektur är något helt annat. Trots detta kände jag påtagligt att det fanns en värme i texten; det var en diktares kärleksfulla perspektiv på en äldre kollega i vars stämningar och värderingar han kände sig hemma och gärna dröjde kvar i.

För att hålla kostnaderna nere fick det bli en enkel utformning av boken. Mjuka pärmar, A-5 format, inga illustrationer så när som på två - två motstående porträtt av Dan Andersson och Hans Granlid med födelse- och dödsdatum. Ett personregister och en litteraturförteckning skulle avsevärt ha fördyrat produktionen och försenat tryckningen in på 2005 så vi beslöt efter viss tvekan att välja bort det.
Dagarna före jul 2004 kunde förlaget lämna över de första nytryckta exemplaren till Dan Andersson Sällskapet och Lena på vårt Museum kunde börja sända ut böcker strax efter nyår till de medlemmar som förhandsbeställt.
För dem som ännu inte skaffat sig Spänningarnas förlösning finns det möjlighet att göra det här idag till speciellt förmånligt Tattarfallspris.

Recensioner

Hur blev nu resultat? Det är inte vi i Sällskapets styrelse som ska svara på den frågan – det ska ni alla läsare.
Vi törs påstå att övervägande goda recensioner har skrivits om boken.
”Kolarskalden blir några nyanser rikare” är den en smula snåla överskriften till Erik Bergqvists recension i SvD den 9 maj.
” Boken är lite omständlig och refererande men till dess stora förtjänster hör att den skärper den kritiska blicken för Dan Anderssons förtjänster och brister som författare” säger Mikael Löfgren i DN och rubriken till hans omdöme är den lakoniska sentensen ”Dan Andersson rör på sig”
I Bibliotekstjänst, information för landets alla kommunala bibliotek och landets alla bokhandlare, skriver Knut

Warmland redan den 25 februari ”den livfullt och engagerat skrivna boken är ett mycket viktigt tillskott till Dan Andersson litteraturen.”
Poeten och översättaren Gunnar Lundin skriver i de litterära sällskapens tidning Parnass No 2 2005 och menar att Granlids bok är ett försvarstal för dikten, att konst endast ger perspektiv på livet, inte löser dess problem mer än antydningsvis. Är den inte tomt illusionsmakeri? Nej, svarar Lundin, konsten står i livets tjänst: ger syrerika bilder, antyder medlen att besegra nöd och fattigdom. I Dan Anderssons sena noveller blir humorn inte bara en humor under galgen utan ger blick för ödesfogliga och kämpande människor. Dan Andersson är inte bara en ”proletär” tendensdiktare, även om identifieringen med fattigfolket är stark; han är också en Gothama Buddha som ser att allt mänskligt liv är lust och smärta, åldrande, död och finnmarkslivet blir en variant av något evigt mänskligt. Han är ojämn, som fallet ofta är med dem som en tid lever och skriver sitt liv parallellt, skriver Lundin, men även i det halvgjorda och i fragmenten finns pärlor. Det är här Granlid så framgångsrikt tänder och riktar in sitt sökarljus.

Den lilla oansenliga tvåhundrasidiga skriften Spänningarnas förlösning är en rik källa att ösa ur för den intresserade. Där finns mängder av citat av olika författare och andra kulturpersonligheter, allusioner, tankeväckande resonemang, en notapparat full av oväntade och blixtrande iaktagelser.

Blåa andningshål i helvetesdimman

Låt mig avslutningsvis få visa på ett citat och en fornot som särskilt gript tag i mig samt hur Granlid skickligt avslutar sin bok.

Han citerar Hagar Olsson, Södergrans förtrogna och brevvän, som i en understreckare i Hufudstadsbladet 28 januari det mörka krigsåret 1942, med anledning av Waldemar Bernhards och Anne-Marie Odstedts Dan Anderssonbiografier, skriver följande:
”Jag skulle tro att en diktargestalt sådan som Dan Anderssons har särskilt mycket att ge människorna i nuvarande stund då hoppets sista fästen synes vackla, medan ett nytt hopp redan tändas djupt inne i hjärtats mörker. På något sätt verkar han nu modernare än de *moderna*. Det finns en trofasthet som är guld värd i sammanstörtningarnas timma. En trofasthet mot det enkla, det folkliga som kommer att visa sig vara den enda sanna grunden för kulturens återuppbyggnad”.

I bokens näst sista kapitel, det som handlar om Valfrändskaper, jämförelser skriver Granlid om Jan Fridegård:
”För ynglingen från den uppländska herrgården Katrinedal blev finnmarksättlingen en beundrad förebild, i lika hög grad som ryssen Maxim Gorkij. Klangen från Svarta ballader gick igen i Fridegårds första tryckta bok, diktsamlingen Den svarta lutan från 1931. David Ramm följdes i spåren av Lars Hård, hur olika funtade de än var, hur skiftande deras öden än gestaltade sig eller gestaltades. Och båda vägleddes av en strålande dubbelstjärna över det fattiga landet:

jordisk rättvisa förenad med befriande himmelsk salighet. ”

Vid den texten står en liten siffra [18)] som refererar till en fotnot med samma nummer.
Fotnoten har att meddela följande:
”Det bör framhållas att Fridegård i sina minnesböcker På oxens horn (1964) och Lättingen (1965) på ett flertal ställen själv framhäver Dan Anderssons höga specifika vikt i den litterära uppfostran han genomgick. Ett typiskt ställe ur den förra boken (s 171) är följande citat:
I skog och ensamhet på tjugotalet räckte jag fram näven i tomma luften och tackade skalden för blåa andningshål i helvetesdimman.”

Så avslutas Spänningarnas förlösning på följande sätt:

”Jag har mod att möta människor,
stilla, sorgsna, veka människor.
de, som tysta bära bördor,
tunga, hemliga och heta.
Jag har mod att se med kärlek
in i deras skrämda ögon,
jag har mod att trösta dem, fast
själv jag utan tröst och vila
släpar steg för steg mot mörkret.

Så kunde Dan Andersson i en av sina få rimlösa dikter se på sin kallelse, sin verklighet. Och han visste väl icke då att han i sitt verk skulle komma att trösta och hjälpa många, många som har det svårt och liksom han, mitt i mörkret, längtar efter ljus och glädje”.

Lars J

(förkortad version av ett tal vid den ”blöta” kulturdagen i Tattarfallet 6 augusti 2005)

Bokmässan Örebro Slott 2005 där Dan Andersson Sällskapet åter medverkar.

Årets mässa äger rum 18 – 20 november. Vi finns i Wärners salong tillsammans med ett tiotal andra litterära sällskap. Den gamla Vasaborgen mitt i Svartån är den mest fantastiska utställningslokal men kan tänka sig. Har du aldrig varit där är det dags nu!
Lena kommer ner på fredag morgon från Museet i Ludvika (och nödgas stänga den dagen) fullastad med böcker, CD skivor, videoband och vykort till försäljning. Förra året mötte Monika Sedell henne på perrongen och det har hon lovat i år också – om dagsformen håller, säger Monika, som bor centralt i Örebro.
Vår vice ordförande Inge kommer från Nora på lördag och söndag och Lars J finns där hela tiden och har lovat att någon av dagarna berätta från scenen om Dan Andersson i tjugohundratalet och vad han betyder idag för svenska folket.
Välkomna alla medlemmar! *Styrelsen*

Nya CD skivor finns på Museet till försäljning

”Göran Nilsson sjunger Dan Andersson” (130:-)

Göran bor i Arvika där han jobbar som lärare vid Ingesunds folkhögskola.
Dan Andersson har legat Göran varmt kring hjärtat sedan ungdomsåren.
Så här skriver han om sig själv.
”Dan Andersson har varit med i min kappsäck sedan jag var ung och började spela gitarr. Det var åtkomligt på något sätt för den som vuxit upp *i skogen.* Inte för att jag begrep så mycket men det ledde till många möten med såväl unga som gamla, bland annat flera som mött Dan och kunde berätta. Kanske för att jag själv tycker om att berätta kommer människor till mig och berättar. Med berättarens frihet återger jag, utan att be om ursäkt, det jag hört och filosoferar runt visorna och vårt möte. Många Dan Anderssonkännare skakar nog på huvudet inför sakfel osv men jag är inte ute efter att ge lektioner- det gör jag så mycket annars. För mig är mötet och berättelserna det viktiga. På så sätt ser jag mig mer som verktyg än artist. Jo, jag har nog något mer jag vill säga och det finns väl uttryckt i Dans diktning.”

****

”Otäljad fura – visor sjungna av Jan Kilsberger ” (130:-)

Av de sjutton visorna med Dan Anderssons texter som finns på CDn har Jan tonsatt fem.
Sune Jansson, som producerat CD skivan berättar lite om Jan :
Jan Kilsberger, fd skogsarbetare och numera skolbusschaufför bor på släktgården i Bocksboda som ligger i, just det, Kilsbergen i Närke. Jan började med sång och musik när han gick på folkhögskolan i Kävesta.
Intresset för Dan Andersson väcktes i 17 års-åldern då han hörde Hootenanny Singers sjunga ”Jag väntar vid min mila” . Dan Anderssons dikter har sedan följt honom genom livet. Jan brukar vara med och spela vid kolarkvällar som Närkes Kils hembygdsförening ordnar med. Nu när han har spelat in en egen CD tycker Jan att han blir mer officiell och en dröm har gått i uppfyllelse.
****

”Svarta ballader” med Sofia Karlsson (150:-)

Som vi hann informera om på sista sidan i förra numret av På Färdvägarna släppte Sofia Karlsson, 29-årig Stockholmstjej och tidigare medlem i folkmusikgruppen Groupa, sin CD-skiva med Dan Anderssons visor i februari 2005. Den briserade som en liten bomb i musik- och viskretsar. Kan man sjunga Dan Andersson så här? En så snabb Omkring tiggarn hade aldrig tidigare hörts – dessutom med skeva bas- och blåsslingor i gränsmarkerna mellan jazz, blues och folkmusik. Får det låta så? Uppenbarligen får det det. I skrivande stund har Sofias CD sålts i nästan 30000 exemplar (sic!).
Press- och kritikerrosorna har varit översvallande.
” Rent och avskalat. Hon sjunger visorna rakt och enkelt, instrumenteringen knyter samman svensk och amerikansk folktradition på ett skarvlöst och snyggt sätt.” (PO Tidholm, DN)
”Sofia Karlsson har gett modern, ung och kvinnlig röst till den gamle nationalskalden med skivan Svarta ballader. (Henric Tiselius, Stockholm City)
Sofia berättar att hon redan som barn kom i kontakt med musiken och Dan Andersson. Farmor brukade spela tramporgel och farfar dragspel och mamma har berättat att hon sjöng Dan Andersson för mig när jag var precis nyfödd och kvar på BB.

Förra numrets inbjudan att tävla mot Mats Grudd i 10 000 kronorsfrågan i ämnet Dan Andersson är nu avgjord

Lena på Dan Andersson Museum berättar…
Visst var det kluriga frågor och det ska det väl vara på den nivån. Det kom in drygt 20 svar och hälften var korrekta.
För att det skulle bli en så rättvis dragning som möjligt numrerade jag alla svar och skrev sedan siffrorna på små papperslappar. Papperslapparna lade jag ner i en Dan Anderssonkeps och traskade sedan in till våra hjälpsamma ”grannar” inne på Globe Bokhandel. Där bad jag Anders dra fem papperslappar ur kepsen. Under överinseende av Anders ”stämde” jag sedan av siffrorna med motsvarande siffror som stod på svarstalongerna.
Och här presenterar vi vinnarna som svarat på alla frågor och alla har de fått varsitt bokpris i sina brevlådor.

Här följer frågorna med de rätta svaren. Vilka personer efterfrågas ?

1.De blev bekanta 1912 genom nykterhetsrörelsen där de båda en tid bedrev aktivt arbete inom NTO. Vederbörande blev en trogen brevvän till diktaren och hjälpte honom genom uppmuntran men även ekonomiskt med mindre summor då och då.
Svar: Rebecka Svensson
2. Till denne hembygdsforskare, soldyrkare och bildningsentusiast skickade Dan Andersson – särskilt före sin debut – många manuskript för bedömning.
Svar: Karl Erik Forsslund
3. Till denne vän, som förde Dan Andersson samman med Martin Åberg och andra ur konstnärsgänget i ateljén på Styckjunkargatan i Stockholm, har skalden skrivit ett berömt brev i spiral. Svar: Waldemar Bernhard
4. Genom samvaro med denne vän och lärare fördjupades enligt flera forskare, skaldens intresse för indisk religionsfilosofi och med honom diskuterade han Schopenhauer och andra filosofer. Svar: Niklas Bergius
5. Dan Andersson var under nästan ett års tid arbetskamrat med denne språkbegåvade och humoristiske vän som också var hans chef. De växlade ofta skämtsamma meddelanden i form av tillfällighetsdikter.
Svar: Emil Rosén
6. Denne vän blev under de sista åren något av en biktfader för skalden, som vid ett tillfälle i ett brev sände honom en dikt som en djupt personlig gåva.
Dikten börjar: ”Det är en nåd att svår och lång vår väg, o Gud, du gjort, att all vår gång blir tunga steg mot evighetens port.”
Svar: Måtte Schmidt

Vinnare: Se sidan 19

Gamla stugan på ”Gonäshea”

Foto: Inga-Lill Serby

Gamla stugan på ”Gonäshea” där Dan aldrig hann flytta in - eller ?

Folk får ibland frågan vad dom skulle göra om dom vann en miljon på tipset. Någon svarar att han vill segla jorden runt, någon annan vill ha en snygg sportbil och en del vill ge ett bidrag till Greenpeace.

I en återkommande dröm ser jag mig själv bli intervjuad i TV och tillfrågad vad jag skulle göra om just jag vann en miljon och jag svarar alltid att jag vill reparera den gamla stugan från 1870 som står på gården bredvid vårt hus i min uppväxtby Gonäsheden utanför Ludvika. Efter sändning ringer en mångmiljonär till mig och säger att naturligtvis ska jag få pengar så jag kan reparera den stuga som betyder så mycket för mig. Efter ett år och en omfattande reparation klipper mångmiljonären bandet och inviger stugan som blir en samlingspunkt för alla DAN ANDERSSON ÄLSKARE.

Dans sista bostad

Den lilla stugan var Dan Anderssons sista bostad; han hann inte ens flytta in. På förmiddagen den 15 september 1920 lämnade han plötsligt vad han hade för händer. Han höll på att på egen hand måla om invändigt. Han hade frågat både Waldemar Bernhard och Ragnar Jändel om hjälp men ingen kunde komma ifrån. Den 1 oktober skulle det bli inflyttning. Vid grindstolparna ropade han:
” Göte, kan du slå vatten i färgen!” Han återvände aldrig till måleriet i Gonäsheden.
Det här berättar min pappa Börje som då var sju år. Den äldste brodern Göte var femton år.

Gruvarbetarfamiljen C-G Norgren hade byggt sig ett nytt hus bredvid det gamla som då blev till uthyrning. Fru Dan (pappa säger alltid så) fick flytta in själv med lilla Monika som föddes sex månader efter sin pappas död. Vad livet kan te sig underligt och svårt ibland. På gården i Gonäsheden var liv och rörelse. Dom åtta syskonen Norgren blev nio när lilla Monika Dan Andersson kom, dom bodde ju bara några meter från varandra. Monika berättar att det betytt mycket för henne att hon hade tillgång till en stor familj med tanke på att Mor Olga och hon var ensamna. Där fanns ”Mamma Anna” Norgren och ”Far Calle” Norgren och alla systrarna och bröderna. Idag är bara två kvar – min far Börje född 1913 och Monika född 1921.

Ett brinnande intresse för Dan

Tack vare kopplingen Gamla stugan - Dan Andersson har jag fötts in i ett brinnande intresse för Dan Andersson. Nu är jag sedan flera år invald i Dan Andersson Sällskapets styrelse, vilket jag ser som en stor ära. Ett oräkneligt antal DA program i olika konstellationer har jag under åren framfört från teaterscener i hela vårt land.
Nu är det musikgruppen Pajso som gäller och vårt program ”Min skugga var min kamrat” som är en kärleksförklaring till Dan Andersson.

Jag har sparat ett gammalt klipp från Ludvika Tidning från 23 december 1982 där Valborg Eriksson i Gonäs berättar följande:
Min far C-A Carlsson bygde ett hus i Gonäs och 1914 var det så pass färdigt att familjen kunde

flytta in provisoriskt. Någon gång 1917 kom skollärare Eriksson (även kallad Tun-tuppen / Marias anmärkning) och frågade om vi kunde inhysa en extra småskollärarinna. Det fanns så mycket barn i byn att en extra lärare måste anställas. Den nya läraren skulle ha sitt arbete förlagt till missionshuset vilket låg ett stenkast härifrån.
– Det är omöjligt, sa far. Jag har inte hunnit inreda rummen ovanpå.
– Men du kan väl snickra till det så pass att människan får tak över huvudet, envisades Eriksson.
Vad gör man vid ett slikt tillfälle när någon kommit i bryderi? Jo, far snickrade till det så gott det gick och Olga Turesson flyttade in.
Efter ett år kom hon och frågade om föräldrarna hade något emot att få en karl till i huset.
– Nej, tvärtom , svarade far.

Fiolen förstås

Så kom Dan Andersson. Hans enda ägodelar fingo plats i en ryggsäck. Fiolen var förstås med. Det enkla bröllopet firades här på balkongen. Enda gästerna voro skollärare Eriksson med fru samt mina föräldrar. Min syster och jag sutto nere i trappan för att få smaka på kakorna efteråt. Vid kaffebordet strök Dan plötsligt av sig vigselringen och stoppade den i fickan med orden:
– Vad ska man med en slät ring till ? Om det åtminstone varit en dödskalle på den …
Det var inte första gången han chockade, men han tyckte det var roligt att få folk att skratta. Hans sinnesstämningar pendlade mellan ljus och mörker. Vi barn blevo strängeligen förbjudna att störa Dan, han kom självmant när han var på det spralliga humöret.
År 1920 skulle posten flyttas från järnvägs-stationen. Föräldrarna tillfrågades om vi inte kunde överta densamma. Men då måste Andersson först sägas upp.
Fru Andersson blev ledsen och grät, hon trivdes så bra och hade så nära till sitt arbete.
Dan sade sig vara förföljd av postverket, men han var förstående. Det har alltid skrivits att Anderssons själva ville flytta av olika orsaker. Jag förstår inte varför. Skulle det vara genant att bli uppsagd? Det fanns inget som helst groll mellan familjerna. Anderssons skulle få hyra en liten stuga hos Norgren i Gonäsheden. För att det skulle bli billigt målade Dan själv och snyggade till det.
En dag kom han på att han skulle resa till Stockholm. Han kom hemcyklande, slängde cykeln på gården, ryckte upp vår köksdörr i förbifarten, visade min mor sitt av målarfärg vitrandiga ansikte med ett skratt. Han tog trappan upp i några kliv, tvättade sig, bytte kläder och sprang till tåget. De sista som sågo honom här i byn var järnvägspersonalen…

Begravningsdagen glömmer jag aldrig.

Släkten hade samlats häruppe. Det var så tyst i stugan medan de väntade på att åka till kyrkogården. Plötsligt tog Dans svägerska, Berta Turesson, lutan och började knäppa på den samtidigt som hon sjöng sakta, liksom för sig själv:
Lätta snöflock fall,
bädda graven kall,
att jag må bliva gömd,
så gömd som jag är glömd
Mitt tioåriga barnahjärta greps. Det var höst och ”farbror Danne”skulle stoppas ner i jorden. Ja - nog var han glömd. Om han hade fått en enda ros medan han levde, av alla dem som ströddes över honom efter hans död, hade han behövt den. Men det blir tyvärr så, de vackra orden kommer för sent. Lyckligtvis lever han fortfarande genom allt det vackra han skrivit . Det vackra behövs i den kalla och hänsynslösa värld vi nu lever i.
Dottern Monika, som var tre månader på väg när Dan dog föddes i Stockholm. Sedan flyttade fru Andersson och hon till Gonäsheden. Där bodde de tills fru Andersson fick anställning i Blötbergets skola och automatiskt fick sin bostad i lärarbostaden där. Hon var spänstig och brukade ofta gå den långa vägen till Lyvikens kyrkogård. Hon gjorde alltid strandhugg här för en pratstund och en kaffetår. Det var ju här hon upplevt sitt tvååriga äktenskap med Dan.

Så långt Valborg Eriksson i Gonäs.

Tack Dan för att du bestämde dig för att ni skulle flytta till Norgrens i Gonäsheden. Faster Karin har alltid sagt att det spökar i Gamla stugan så vem vet – du kanske flyttade in i alla fall! Om du kunde hjälpa mig att reparera stugan vet jag att du skulle göra ditt allra bästa. . .

Maria Norgren

Ur Rolf Arthur Nilssons efterlämnade papper

Rolf, finnmarkslegend, guide vid Luossa i tio år och sekreterare i Dan Andersson Sällskapet dog för 30 år sedan endast 37 år gammal. Bland hans många efterlämnade anteckningar har vi funnit en resebeskrivning av hans första besök i Grangärde finnmarker. Det var sommaren 1963.

Efter en vinters enträgna studier av Dan Anderssons samlade skrifter beslutar två unga sandvikare, men med Uppsala som nuvarande uppehållsort, att bege sig på strövtåg i den bygd, vars platser omtalas i skaldens dikter och noveller. Färden företogs till Skattlösberg i Grangärde finnmark, där Dan Andersson första gången såg dagens ljus 1888. I år firas 75-årsminnet av hans födelse.

”Glunten och magistern - Gluntsång 1963 i Uppsala. Lennart till vänster, Rolf till höger

Ännu med friska minnen av flera vinterkvällars diktuppläsningar, tal om Dan Anderssons liv och tankar och sjungandet av de tonsatta dikterna anlände vi till vildmarken. Ja, det var mång-milaskogar som passerades per cykel och höga backar som besegrades innan vi kom upp till avtagsvägen till Skattlösberg.

Två unga sandvikare, skriver Rolf. Vem var då reskamraten? Det vet vi nu. Han hette och heter Lennart Carlbrink och bor sen länge i Ekshärad i Värmland. Hans minns allt mycket väl. Vi hade ont om pengar, vi hade ingen bil och mycket bristfälliga kunskaper om sydvästra Dalarna, säger Lennart. Vi polletterade våra cyklar från Uppsala till Stensbo station som vi på kartan tyckte låg närmast Skattlösberg. Vi medförde ett gammalt tvåmanstält, sovsäckar och ett spritkök. Vi inköpte rökskadade konserver från en butiksbrand (alla burkar innehöll pannbiff), rödsprit och en flaska brännvin. Vi antog att det fanns en handelsbod i Skattlösberg där vi kunde komplettera våra minimala förråd, men så var icke fallet fick vi strax veta.

Stationsföreståndaren i Stensbo hade tydligen spänt inväntat velocipedernas mystiska ägare ty vi blev högst vänligt mottagna och bjöds på både frukost och lunch i trädgården. Backarna från Långvasselbron upp mot Skattlösberg höll på att knäcka oss. Rolf hade fått för sig att Pajso betydde Laxälven som var detsamma som Luossa och därför cyklade vi ner till Pajso och Vännebo. Där hittade vi ingen Luossastuga men vi träffade Otto och Greta Blixt och fick slå upp vårt lilla tält nedanför Ottos rökbastu.

Med varsin ryggsäck begyntes vandringen

Rolf skriver:

När kvällen kom hördes forsen sjunga och vår sömn blev lugn och djup.

Dagen därpå hälsade oss med mulen himmel och regnvåt mark. Med varsin ryggsäck begyntes vandringen upp mot Skattlösberg. Vid den gamla skolhustomten dröjde vi framför Dan Anderssons minnessten. Den var rest av bybor tolv år efter skaldens död. Vid denna plats står nu som minne efter familjen Andersson endast några höga och välväxta granar, en gång planterade av fadern, skolmästaren Adolf Andersson. Det gamla skol-huset, där Dan växte upp, revs 1918. Ett nytt byggdes, men detta brann ner 1945, varvid lärarinnans ägodelar och upptecknings från bygden gick till spillo.

Efter ett besök i Luossastugan där Otto Blixt guidar pojkarna vandrar dom tillbaks ner till Vännebo och lägerplatsen.

Rolf skriver:

Dans far var av finnsläkt. Hans mor, lärarinnan Augusta Scherp, hade vallonblod i ådrorna. Blixt framlade den åsikten att när finn- och vallonblod blandas, blir det skalder! Med sinnena fyllda av detta nya knäade vi uppför backarna till Skattlösberg igen. Vi gick den gamla igenvuxna vägen tillbaks till Vännebo. Gamla, gamla gärdesgårdar mossiga och

spruckna minde om det tidiga seklets fattigdom och hårda arbete.
Stor var vår tillfredsställelse när vi följande kväll satt vid en eld i det fria, samman med Otto Blixt och "frua hans", Greta. Sagor och sägner förtäljdes, kaffet var starkt och svart och sångerna om kolved och milor och ensamhet i storskogen, initierat och självupplevt skrivna av Dan, förtonade bort mot skogen vid Laxtorp och ända långt upp i Antis backe. Och då och då hördes Pajsoån mumla tyst sina minnen.

Helgdagsafton

Det blev helgdagsafton. Vi sitter nere vid Pajso, som ovanför ett fall bildar en bred och lugn vik. Enstaka fågelpip hörs vid stranden och en taltrast trollbinder oss med sin tonrikedom. En halv måne står i sydväst. På den andra sidan av viken ser vi mossiga barrskogsstammar stå upp till knäna i sumpig mark, uppvaktade av blek ängsull.
Så mörknar forsen i granskogsskuggan. Tyst svingar en fågels bild bland bleka moln under vattenytan och vid stranden gömmer björkar sagor och visor från en gången tid.

Dan Andersson ägnas slutligen följande rader:

Det nynnar en visa i kvällen
vid stranden av Pajso å
och molnen stå stilla och minns
en drömmares väg över fälten.

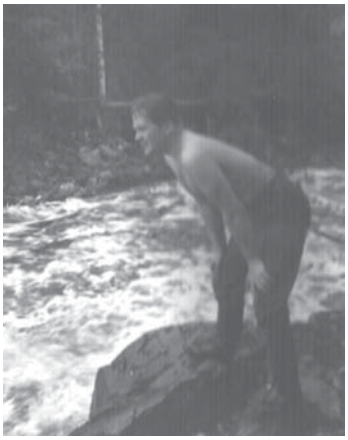
Renhet och stilla kring ängarnas blom.

En rosig sky i norr.
Ett ängsligt fågelpip.
Ögat slutes.
Drömmarens dröm drar förbi.

Sandviken i augusti 1963
Rolf A. Nilsson

Vid Stensbo station på väg till finnmarken

Den unge Rolf vid den gamla Pajso

Första året som Luossaguide ~ Rolf utanför Luossa sommaren 1965

Ottos besvärjelse

Avslutningsvis berättar Lennart Carlbrink att Otto Blixt skänkte de två vetgiriga Uppsalastudenterna varsitt exemplar av boken " Det gamla Grangärde" som han just gett ut. Vid det högtidliga överlämnandet vid lägerelden läste Otto en trollformel över boken och Lennart bad honom senare att skriva ner den och så här står det på bokens första sida:

Den som denna boken tar
han har Hin Håle till sin far
Han skall trippla och trappla
utför helvetes trappa
och ha på sig en röd kappa
samt aldrig komma upp mer.

I Belsebubs namn! Amen!

(Gammal besvärjelse från Grangärde finnmark upptecknad av Otto Blixt)

Samtliga foton till artikeln lämnade av Lennart Carlbrink.

Vinnarna i 10000 kronorsfrågan

Grattis säger vi till vinnarna:

Karin Grenklo, Hässelby
Gösta Larsson, Danderyd
Ulla Lawergren, Stavsjö
Birgitta Paulin, Arvika
Östen Pettersson, Järfälla

Aktuella program med anknytning till Dan Andersson kan vi lägga ut på vår hemsida.
Har du ”någonting på gång” kontakta Lena på Museet.
Här är några kommande Dan Anderssonprogram som är klara i början av oktober:

30 okt kl 17.00	Folkets Hus, Järntorget, Göteborg, ”En Spelmans Saga” Pär Sörman
7 nov kl 19.00	Caroli församlingshem, Borås, ”En Spelmans Saga” Pär Sörman
9 nov kl 19.00	Hallunda Folkets Hus, Stockholm – ”I rök från hundra milor…” ett vis- och berättarprogram med Puch Magnus Olsson och Lars Järnemo
13 nov kl 10.30	Torsångs kyrka, Dan Andersson-mässan med Jörgen Dicander och Bengt Fredriksson
13 nov kl 10.00	Café Bullar och Böcker, Hammargärdets skola; Stora Sundby/Alberga (s.v. Eskilstuna) Magdalena Danielsson med texter av Dan Andersson
18 – 20 nov	Bokmässan Örebro Slott 2005 med ett Dan Andersson-bord och föredrag om diktaren
20 nov kl 17.00	Halmstad teater, ”En Spelmans Saga”, Pär Sörman
26 nov kl 15.00	Kvarnkullen, Kungälv – Minnesprogram om Gunde Johansson med Nisse Munck och Roine Lindström
29 nov kl 18.00	ABF Huset, Sandlersalen, Stockholm ”I rök från hundra milor ” ett vis- och berättarprogram om Dan Andersson av Puch Magnus Olsson och Lars Järnemo
1 dec kl 19.00	Ekerö bibliotek i Ekerö centrum – ”I rök från hundra milor…” ett program om Dan Andersson av Puch Magnus Olsson och Lars Järnemo
6 april 2006	Dan Anderssons födelsedag. Program på flera platser i landet Öppet hus på vårt Museum med sång, musik och fika

“På Färdvägarna“
är Dan Andersson Sällskapets medlemsinformation och utkommer 2 gånger/år. Upplaga 1500 ex

I redaktionen:
Torsten Pettersson, Lars Järnemo
Lena Mossbring
Foto: Där inget annat anges,
Lars G. Lindström

Grafisk formgivning och redigering:
Globe i Ludvika
ISSN 1652-1986

Adress:

Dan Andersson Museum
Engelbrektsgatan 8, 771 30 Ludvika
Tel/fax: 0240 / 100 16
e-mail: museet@passagen.se

